د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږ وي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلى شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلۍ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو ښېړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه ګښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نماینده‌ګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروړښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ښنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رښا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه تربنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظنورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک ... مخ

شاعر ... 1
ښکلا او هنر ... 1
دصلح نړۍ ... 3
مینه اودوستی ... 5
صلح کل ... 7
ابتکار ... 7
ژوند ... 8
دمونږ دسفریوه خاطره ... 9
دهقانی ... 10
دوطن محبت ... 11
دوطن پالنه ... 12
گرانه وطنه! ... 13
دوطن خاوره ... 15
سپین غر ... 16
په باغ کښې ... 18
آزادي ... 20
دزړه شکوه ... 21
دژوند ډیوه ... 21
پسرلی راغلی ... 23
دبهارفیض ... 24
دخزان سندره ... 25
دمني خاطره ... 26
په وربل باندې گرد ... 27
دحسن جلوه ... 28
ملت اوهملکت ... 28
لوی افتخار ... 30
ویده کوجر ... 32
ناخاپي کاڼی ... 33
تکی اوریا ... 37
عاقبت ... 38
زما حال ... 39
دامیدرڼا ... 40
لمره! ... 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه...... 42
دافغان ترانه 43
دیووالی ترانه 45
دمعارف ترانه...... 45
استعمارچیان 47
علم او معنا 47
دپلار توره...... 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه گورم...... 60
غریب ماشوم...... 61
خوارحسن...... 62
همدردي 63
حسن اونظر...... 64
بېډای...... 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې...... 67
په لیلی پسې ځم 69
خومره به ښه وی 69
څه یم 71
زما گناه 71
زما خوب...... 72
انسان 73
څه جوړشوه؟...... 75
عدالت...... 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه...... 79
خاورې اوگردونه...... 79
علم اوپوهه 82
سرېتوب...... 82
همدردي 83
سیاست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.......... 84
دروح اطمينان 84
صبر.......... 84
ددنيا قانون.......... 85
يوسف اوزليخا.......... 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.......... 86
بي خبري.......... 87
علت اوسبب.......... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين.......... 89
شعراو حكمت.......... 91
سپين او تور ديوان.......... 91
حقيقت.......... 92
ثواب 93
دشاعرشعار.......... 93
دالفت پيژند گلوي او ژوند پيښي.......... أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غوندي ګل پرستي
دعشق اورباندي سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودټو ل بتان ماتوي　　دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني　　سرکښي فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ريبار　　خو آرزو ورسره دديدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
ديورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري
مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکې اود روس نشته
ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړې
شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پتنګان ورسره عشق لري هرګوره
دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی
که رباب وي که شپیلۍ وي که داریاوي

ننداروتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلی په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته
په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چې توري زلفې راخورې شي
دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي

ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینو زړونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي یوله بله محبت وي
وروروله صلح صفاوي ښه نیت وي

مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپیرهېڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښي اخوت وي

داخورنګه سازآواز دهېوادونو
شي يوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحېح دستور وي

هرملت په هرنظرکښي وي ښاغلی
که په هررنګ وآیېن کښي وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښي
په زري جاموکښي وي که په کرباس کښي

داسي وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چي ونکړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټيټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه
دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي
خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت
يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي
زه له تاځني ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي
شاه دګدازره ته نژدي کاندي
دخوارجونګړي ته سلطان راولي
که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګبنېی مې نیسي

مینه په ماباندې پېریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې

توره شپه څنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي

سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستی په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښی دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستی خاطرته

سپین مخ سري شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګوري
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګۍ نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسېږه
له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادې غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته درېدلی پې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېږې
بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفِي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرخوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ځخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېړې راته تېرې کا
ژوندچې هرځنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوند دغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونږ دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده

مینه پټه چا نه ده برالاده

ښکلول غیرکښې نیول دنورومخکښې

که په خوښه اورضاوي څه پرواده

په غلانه دي په ښکاره دي یاراني

نه هجران شته نه دهجرتراني

بې ریباره وصالونه شامدام دي

نشته کوډي نه تعویذ نه شکراني

که په ګل پورې سینه مړي بلبله

که دشونډوښکلول وي یوله بله

نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه

که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی
لري مېړي اوپسونه   شنه پټی اوشنه باغونه
همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې
نغمې اوري دبلبلو   وینې ښې غنچې دګلو
دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته
له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته
خوندورشیان پیداکړي   داتیاره جهان رڼا کړي
وچ ډګراوبیابان   کړي شاعرته ګلستان
په خوږومېوومرغان   په ګلانو بلبلان
کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه
که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي
که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده
ددهقان دلاس اثردی   دهقاني ښه لوی هنردی
ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی
جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان
دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس
دبډای کورکښې سره زر   داښایسته ښکلی زیور
ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تڼاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زیات دوطن غم خورم
دوطن دشرف سپریم نه ویریږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم
داخوږي، غوري ګولې دي وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم
کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې میوې رقم رقم خورم
یم پرهیزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غیرت ګټلې شی به ولې کم خورم
دوطن داعتلاترۍ یم ځکه
لکه ګل هره شپه خاځکی دشبنم خورم
زه هغه یم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه یم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
خه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دي غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوبې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندي غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېټې
وبه نه شیندي خوره مېوه هرلورته

که دبادپشان دي ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دورورته

دپنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی يې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته
دوطن آب وآبرودي که شوه تويه
په سيالانوکښې به سرجګ نکړي نورته
دا اوبه چې ته يې څکې دوطن پې دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته
چاچې ايښى په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته
هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه څان دهغه هم اوسه غمخورته
په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړي
وبه نکړي دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زېبايې
جنت دځمکې زړه ددنيا يې
ښاغلى تاج ته دايشيايې
وړدستايلوته په رشتيايې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالي تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غېږ موتللی هرلورته

څوک ټينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډيرقوتونه

مونږ لاندې کړي ډيرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو
ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټۍ پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیارباندې له توروخاوروزرجوړیږي
دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا
څه چې لرې وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګۍ کښې وې ته تږې ګرځېدلې هسې

وږی زمونږدې اوشړۍ اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بويوي بې دپرديوبلبل
هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرڅپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلې خپلې شپې تېروي
ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ تري ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر

چاويل چې کوه قاف نه   هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي   پکښې بل شانته هوا ده
پيره داريې يوسپين ديودی   ورنه ويره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لاريې سخته ده بېشانه
داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې
دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې
بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځیدلی دې ګلزارکښې
چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه
په هواکښې پې تل ګرځي سپین بازان کوي څارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی
تورنښتریې توري زلفي   تک سپین مخ یې دلیلادی
سپین سپیڅلی ښکاره کیږي   ته به وایې سپین سبادی
دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه
هرسحریې له کندوه نمراخیږي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشووده
نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده
تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده
هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي
له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپیڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګیږي
درنوستورودیوې دي   پکښې هره شپه بلیږي
له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي
دپښتون لویه ځانکوده کانوکتونه تیاره
خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهېږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې ننداري کړي
دسپین غره تورې لښکرې دښتروبې پېرې کړي
دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی درڼا هلته اثروي

کوه طورغوندي ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورځخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشرو دمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوتراني وې
یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــــــــه دې شنوپانوکښـــــــــــــې ژونــــــــــــدپرغنیمت دی

ددې بــــاغ خــــورې میـــوې څـــه لــــوی نعمــــت دی

مګرویـــــــــــره ده پـــــــه کارلـــــــــه صـــــــــیادانو

لـــــه بـــــې رحمـــــه بـــــې انصـــــافه انســــانانو

تنګـــــه کـــــړی پـــــه مـــــونږ دوی دغـــــه فضـــاده

ددوی وصـــــــــــف ګـــــــــوره یســـــــــفک الـــــــــدما ده

یوبنـــــدي کـــــړي پـــــه قفـــس کښـــې چـــې ویبـــره

بـــــل پـــــه ســــره اوربانـــــدې نیســـې چـــې کړیـــره

کاشـــــــــکی نـــــــه وای پیداشــــــــوي انســــــانان

دادسختوســـــــــــــــــــــــــــــــــــختوزړونوخاوندان

لـــــه بـــــل لــــوري ورتـــــه غرشـــــو داخـــــه وایـــــې

تـــــه چـــــې دغـــــه شـــــینکی بـــــن دارنګـــــه ســـــتایې

داخوخپلــــــــــــه هســـــــــې نـــــــــه دی پیداشــــــــــوی

انســــــان دپرزیاراوزحمــــــــــت پکښـــــــــې ویســـــــــتلی

کــــــه انســــان نــــه وی دا بــــاغ وچــــه میــــره ده

بنایســـــــــته کـــــــړی خـــــــو انســــــان دا منظـــــــره ده

بـــــې باغبانـــــه دغـــــه بـــــاغ نـــــه پـــــاتې کیـــــږي

داګلـــــــش پـــــــه ســـــــپیره ډاګ بانـــــــدې بـــــــدلیږي

پـــــه جهـــــان کښـــــې کـــــه بـــــې رحمـــــه صـــــیادان شـــــته

ورســـــــــــره دپرزیارویســـــــــــتونکی دهقانــــــــــان شــــــــــته

کـــــــه یـــــــوویني تویـــــــوي اوخـــــــونریزي کـــــــړي

بـــــل پـــــه کارکښـــــې شـــــې خـــــولې عرقریـــــزي کـــــړي

دیـــــوه لاس کښـــــې کـــــه تـــــوره اوتوپـــــک دی

دبـــــــــــل لاس ګــــــــــــوره تناکوخخــــــــــــه دک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو ننداړچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وربښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر
په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چړک په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبڼکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته　　دګلوخواکښې بلبلان نشته

نداري شته دي سترګوردپاره　　دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تک راتک ډېردي　　مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم　　تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی　　ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي　　په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه پېي ښه نه دی　　ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې　　سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي　　دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند هيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډيوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی

لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه وچې ځان ستي په اورکړي

سمدلاسه ځان په اورباندې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې

کړي پیداځانته دروح نورې وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې

ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته

په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم

له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیز ل دی

ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډیوه هغه وخت ژوندی وي چې بلیږي

مري هغه وخت چې له اورڅخه بیلیږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه

له سېزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوساز د زندګی ښه تماشاده

بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه نه ویرېږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې دربانده پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازیری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل(۱) په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېږی بچی ته وايې اوثور دغوايې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
څکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زېړیږي
سرسبزي اوتازه ګي یې وبایلله

پاڼي رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سیلۍ ولګېدله

زېړي پاڼي چي رېږي خو رالوېږي
څکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ وړوه کومې خواته
چي زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغریب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دې اخلي خراجونه له وربله
بدایان دې هم هواته هوسیږي
درروان دي ګرنديوکښي په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله
زېړنارنج دې په شنوپاڼوکښي داوایي
په خزان کښي مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري ثومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه
داچې باغ کښي طلايي رنګونه وینئ
که پوهیږئ خپل قیمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله
په طلاؤکښي ډوب شویدي باغونه
په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زیړي پاڼې راتوییږي
سورتنور دغریبانوپرې تودیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه ګرمـــــۍ کښـــــې کــــه يـــــخ ســــــيورى دراحـــــت و

پـــــه سړوکښــــــــې ســــــره لمــــــه ده چـــــې بلېـــــړي

☆ ☆ ☆

کلـــــــه ګـــــــل کلـــــــه مېـــــــوه وي پـــــه باغوکښـــــــې

کلـــــه ســــــــيورى کلـــــه اوروي پـــــــه دېروکښـــــــې

کلـــــــه پـــــــانې دي پـــــــه کارکلـــــــه لرګـــــــى

هرڅـــــــــه شـــــــــته دي دباغونوپـــــــــه کوروکښـــــــــې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خــــاورې شـــــومه نـــــومې ځــــاى پــــاس پـــــه وربـــــل شـــــه

لـــــه دې رشـــــکه پـــــه ګلشـــــن کښـــــې مـــــړاوې ګـــــل شـــــه

دلالـــــــه زړګــــــــى شــــــــه تورلــــــــه دېــــــره غمـــــــه

لـــــــــه ناکامــــــــــه دصـــــــــــحرالورته مايـــــــــل شـــــــــه

نـــــــرګس زېړشـــــــه لـــــــه ارمانـــــــه شـــــــينکى بـــــــاغ کښـــــــې

چـــــې داځـــــاى وحـــــق زمـــــا ولـــــې دبـــــل شـــــه

آســـــمان هـــــم لـــــه قهـــــره شـــــين شـــــه چـــــې داولـــــې

پـــــه معنـــــې کښـــــې جـــــګ لـــــه مانـــــه يوپـــــه ســـــل شـــــه

دعاشـــــــق بـــــــرى پـــــــه عجزاوپـــــــه نيـــــــاز دى

چـــــاچې کړلـــــه ســـــــرلويى راتـــــه خجـــــل شـــــه

زاهـــــــدقرب غوښـــــــته پـــــــه زوردعمـــــــل بانـــــــدې

همدغـــــــه عمـــــــل دده مخکښـــــــې حايـــــــل شـــــــه

داخـــــاکي تـــــن چـــــې چاخـــــاورې کړپـــــه عشـــــق کښـــــې

د „الفـــــت“ پـــــه ژبـــــه داســـــې وســـــتا يـــــل شـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حسن جلوه

په غرورد حسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا نښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی ویوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځی یې لیندی بانه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربنودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت او مملکت

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پانه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداديوکاله وې

له يوې ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدېې وشريک يوېې واکدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې ديوه وجوددلاس وې
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لوېي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن کښې
لکه وې چې ولسونه په وطن کښې
هريوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هريوارجمندو
په حقونوکښې يې نه وه توپير
مالياروپه هري ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لکه باغ يوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډيرې خوباغ يودی که پوهيږې
که وې بل رنګه فکرډېرغوليږې

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه

بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه

مګردواړه اوسېدونکی ديوکوروي

ديوې سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه

چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه

په ډېرې لوېې قربانۍ پيداشي لوی حقونه

خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه

کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی

له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره

داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره

دحق ګټلو اودخپلې آزادۍ دپاره

دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره

هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي

په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی

دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی

دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی

په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بــــه ســـــتایل کېـــري پـــه دنیاکښـــــې مــــدام

پـــــه هرنظرکښـــــې بـــــه حقیـــــروي مـــــرګ او ژونـــــدد غـــــلام

پـــــه ځـــــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنـــــام وننـــــګ وینمـــــه

لـــــــوی افتخـــــــاردآزادی دپـــــــاره جنـــــــګ وینمـــــــه

دېـــــره شـــــانداره کارنامـــــه پـــــه هغـــــه درنـــــګ وینمـــــه

چـــې دمظلـــــوم لاس دظـــالم پـــــه وینـــو رنـــګ وینمـــــه

هلتـــــــه چــــــې ظلــــــم، تجــــــاوز، فرعونیـــــــت وي ولاړ

پـــــه مقابـــــل کښـــــې بــــې همـــــت، ننـــــګ وغیـــــرت وي ولاړ

حقیقـــــــت تـــــــریخ دی مګـــــــرزه انکـــــــارکولی نشـــــــم

جهـــــان مـــــې وینـــــي چـــــې زه ځـــــان قربـــــانولی نشـــــم

دپښـــــــتنو درانـــــــه نومونـــــــه ښـــــــه ســـــــاتلی نشـــــــم

دپنجـــــابي مخکښـــــې پـــــه بړبټـــــولاس وهلـــــی نشـــــم

دېرپورتـــــه ګـــــورم چـــــې دپلارنیکـــــه یادګارتـــــه ګـــــورم

دېرښـــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل تیـــــټ ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لـــــــه پښـــــــتو نـــــــه دچـــــــاویره دچاډارنشـــــــته

هغـــــــه غیـــــــرت هغـــــــه هیبـــــــت هغـــــــه وقارنشـــــــته

پـــــــه زروتنوکښـــــــې یـــــــوتن هـــــــم فداکارنشـــــــته

ځکـــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانـــــدې اقرارنشـــــته

هغـــه بـــه څـــه وي چـــې خپـــل حـــق پـــه چـــامنلی نشـــي

یادخپـــــل حـــــق دپـــــاره ځـــــان قربـــــانولی نـــــه نشـــــي

پـــــــه باجوربانـــــــدې راغلـــــــی څـــــــه بلاوینمـــــــه

لـــــــه باجورنـــــــه جـــــــوره شـــــــوی کربلاوینمـــــــه

پـــــــه پـــــــاک نامـــــــه دېـــــــره ناپاکـــــــه ناروا وینمـــــــه

دبـــــــل پـــــــه زورمســـــــته مغـــــــروره مارشـــــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانی کښې لړ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترې وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښه وڅارو
دشپې به هم لاویښ اوبیدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دوارو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب وبووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دواړومېښې وزیرېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې
چې ویښ ګوجرکړې مېښ کتې تولې
له خپلومېښولاندې راتولې
څه یې چې تول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټی واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوساله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټی راوړینه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کاڼي

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی

شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزار کړی

رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی

په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم

دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا

نلري دبې ګناهوڅه پروا

لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر

په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر

تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن

زه دچالاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه

شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تابه هم کله وي کاڼی غورځولی

یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل

دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام

سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک

مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لږاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کاروباندې نېک ګمان شه
چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولې ویوکانۍ له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلې په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداکانۍ وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې یې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشوویلې څه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نوېې کانۍ له خپل کوره کړ ګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولې اوځان بولې بې ګناه
دقدرت کاروونه واړه دغه شان
په تدبیراوانتظام لري جریان
بې احتیاطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقدیرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې ولیدتفاوت وکړه ګله
نه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځنې زیات
یوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي ټیټ وپاس
په احتیاط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربې تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ویل
داحسان جزابه وویني احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کرې که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکره ښه تخم د„الفت“
نو به وویني له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

تګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا

د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا

اورلړونی غونډي سوی اوتک توریې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا

ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا

چې له نوکه ترکوتیه تول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا

خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا

انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو

نوم پري کښېردي درواونا روا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم

دادنیاده ګډه وډه تماشا

په حرامونارواسړی ته ورشي

څه لولی اوبې حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سېلاب داوښکویوسي
چې خواران اوغریبان چاژړولي
نن سبا به داقبال له تیلی کوزشي
چاچې سترې اوستومانه څغلولي
زمانه به یې دنورو خندنی کا
چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي
له دې خرآسمانه هروخت ږلی اوري
وري سېلاب دزماني واړه ښاغلي
دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې
بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلـــونې دې پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دې وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دې ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته
تيټ وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی
دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
پمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملکري تللي زه ويده پاتې بېدياکښې پمه   غره اوصحراکښې پمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېرواقتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زيارا وزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید رڼا

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي   چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدو ده   رڼا بې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوا ل دې معلومیږي

سوا ل دمرګ او دژوندپېښ دی   مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې   نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه   چې نورتول ترې ګرېزان دي
لږ څه وغوره سترګې   چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانډې

لمړه!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي
په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درنښا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې اینښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختريې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهم داوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثارو ډکه ده داکنده

نورومونږ ځني اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډېوه په هروخت کښېږي روښانه
درویزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یېې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابې یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت
کوي خدمت دخپل وطن ګاونډيان نورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن
آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ
وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري
بايدچې داحق کړي اداورووي كه خورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ
که يې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوېږو په دې مينا مستېږو
خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي
تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخـــــــــت دې دلتـــــــــه شـــــــان وشـــــــوکت وي

ننـــــــګ وغيـــــــرت دې زمـــــــونږ دولـــــــت وي

دوطـــــــن عشـــــــق دې وي زمـــــــونږ زړوکښـــــــې
ځـــــــاى دې دده وي دقـــــــام ليموکښـــــــې

تـــل دې افغـــان وي تـــل دې افغـــان وي   بيـــرغ زمـــونږ دې لـــوړ پـــه جهـــان وي

افغانســـــــــتانه تـــــــــل دې ودان پـــــــــې

لـــــــه غليمـــــــانو دې پـــــــه امـــــــان پـــــــې

تـــــه دې ســـــرلوړى تـــــل پـــــه جهـــــان پـــــې

زمـــونږه ځـــان پـــې پـــه مـــونږه ګـــران پـــې

هرڅـــــه بـــــه ځـــــارکړو ســـــتا لـــــه هوانـــــه

ســـــــتاله عزتـــــــه لـــــــه اعتلانـــــــه

تـــل دې افغـــان وي تـــل دې افغـــان وي   بيـــرغ زمـــونږ دې لوړپـــه جهـــان وي

پـــه حـــق مـــين يـــو د حـــق پـــه خوايـــو

دښـــــــمن دظلـــــــم دنـــــــاروا يـــــــو

آزادي ســـــــــــــاتو آزادي ســـــــــــــتايو

ســـريه وطـــن ږدو پـــه ننـــګ فـــدايو

نـــه ظالمـــان يونـــه مظلومـــان يـــو

ښـــاغلى نســـل مـــونږ دافغـــان يـــو

تـــل دې افغـــان وي تـــل دې افغـــان وي   بيـــرغ زمـــونږ دې لوړپـــه جهـــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوري چي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بېرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوځوکښې په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو — هم مال وزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو — ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه واېي — ملی آیین نه واېي

مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو — اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ — دافریضه ده زمونږ

دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو — دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره — دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو — زړه زړور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو — ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو — په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي — خواروبربادې دې وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو — آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوو لره مارشال دپاکستان لري

سیسۍ ولي هوسۍ ولي وړې وړې مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه تړې تښتېدی نشي مرغه تړې الوتی نشي
هیڅ وارېې خطانه دروميي پخې سترګې ښکاریان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هیڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپينه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژيړدی
بې کما ل که لري ما ل هرڅومره ډير
له احتياجه نه خلاصيږي بل ته اړدی
که اغوستې يې پوټکی دسموروي
خلق بې پېژني له سترګوچې ګيدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظيم او احترام دقدر وړدی
بحر ډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو وی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وينم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونيکونو ياد ګار
توريالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تيکې ډيرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
يو وخت يې ډيرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم يې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس يې وينم
په ډيروزړونوکښې يې ايښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې
په غزاګانو کښې پې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی
نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار
هیڅ په کارنه ده وخت پې لاړه تېرشه
خوته پې بوله تاریخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

دروندوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي
توروالی شپو نه رڼايې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ
مونږ پتنګان یوپتنګا ن بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د تورې برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل
دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي
دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمـــونږ پـــه زړوکښـــې کـــه مـــړې شـــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بيابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــي

کـــــه پـــــه برهـــــان اودلايلوفيصـــــله ونشـــــوه
غوځـــــه اوپرېکـــــړه دچړوتورولـــــه خولونـــــه نـــــه ځـــــي

ښکاري باز

بـــــازنيولی پـــــه منګولوکښـــــې سيســـــۍ وه

خونـــــدوره مـــــزه داره ښـــــه مـــــړۍ وه

چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــــې ځـــــه طمـــــع بـــــې احســـــانه بـــــې منتـــــه

چاويـــــل ورتـــــه چـــــې ای بـــــازه نادانـــــه

ځـــــه ليـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــه نيســـــې دهواپرنـــــدګان تـــــه

ولـــې بـــل مرغـــه نيـــولی لـــه غـــړۍ تـــا

ولـــې ورکړلـــه انســـان تـــه دامـــړۍ تـــا

تاپخپلـــه ولـــې نـــه خـــوره هواکښـــې

پـــاتې نشـــوې ولـــې دې لويـــه فضاکښـــې

لـــه پنجـــو د بنيادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

څنګـــه راغلـــې ورتـــه بياپـــه دېـــراخلاص تـــه

قـــدرت تـــالره درکـــړی لـــوی وزرونـــه

ستا پروازلانـــدې خـــدای کـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولې

پخپل واک آزاد ژوندون شي ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښي

څه فایده لیدلي تا په غلامۍ کښي

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږي

دانسان حضورته خپله راتپېږي

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړي

بل دپاره ښکارکوي خوشې خواري کړي

په کوم تاربانده ترلی ته انسان یې

چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو

رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی

داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه

ماپرې اېښی ده دپاره داسېلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی

خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو

مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي

په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه (۱)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي ای زما زخمي زړګیه!
مرورله تۀ ول جهانه ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جداېې که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته ووایه څه غواړې په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلي مخ مین یې که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه له پیمخې اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته وواېه احوال خپل
له هېچانه مه وېرېږه کړه ښکاره ارزوانا ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړي که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوږوکښې وي ژراد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سوري دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورځه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه خودې توان دی وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وري که آشناکه ناآشنا دی
انسان کله خبردارن په روا اونارواړدی
دوست دښمن نه معلوميږي وروړ ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده که له ټوکی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی مخ دځمکې پري ټک توردی
یادغم توره کیږدی ده یاجهان تورلکه سکوردی

دځګرواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه په هرلوري هوره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سروینو څه نشته دشپوورځو په میناکښې
دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې   لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژړوونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزارېې ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګارېې مه غولېږه   یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایې نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه   بوی دوینو پورته کېږي
دمرګی دوړی سترګې   په هېڅ شانې نه مړیږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښې دي داموونه
ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هېڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته   ددي خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا څپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه
ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوري مړی دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي
دجګړواوجنګ میدان کښې   دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده   لیده نشې آسمانونه
دفولادو رسالې دي   که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول بې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لوړې هلاکیږي   ځینې کوندې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کیږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښوداانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   ورورد بل ورورما ل ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري   یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اوریدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوبې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمیږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزوروردي   پخپل حدکله دریږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښولاندې زوروځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصیدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندي چې له مرګه نه ویریږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تیریږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   ټینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
ښې تیرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی ښنګه غرهسې کربوري
که سړې اوتودې تیرې داتعلیم کړې ژمې اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی　　ننګيالی اصيل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره　　دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی　　توريالی موافلاطون دی
فيصله دتېغ په ژبه　　دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهيدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخيږي

توره حق اوحقيقت دی　　شريعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو　　بې له دې نه سباکيږي
همدغه شرف پې بس دی　　چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه　　ورنه خوف اوحياکيږي

توريالیوپه حضورکښې سرټيټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې ديوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره　　په ديناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي　　چې قايم پرې عدالت کړي
ياويستلی توره لاس کښې　　حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلې　　په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه يادشيطان وي

ظالمان په تېره توره　　په ناحقه خونريزي کړي
چې بې دين په هاتي سورشي　　دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره　　داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي　　دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسيله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېري توري　　له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم　　سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوريالیو　　خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام پې　　په دنيا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زيات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک　　که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې　　که ښه نوم اوعزت غواړي
يادين اودنيا ګټه　　يالـه خدايه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي　　خوټينګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (١) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي　　توردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی　　که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی　　غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه　　چې هرڅه جهانګیران دي

ټول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې　　هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې　　نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول　　ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سربادي دپاسه　　مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې بې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که په وهېړې زما وروره!　　دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورد ځوی سرته　　ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه　　درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي　　دتېروتورولو واره

بې دتوري له سپین مخه په بل مخ چې مېن نشې
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل　　سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه　　مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره　　ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې　　مالیدلی دامضمون دی

„مړنې دي چې یادېږي په سندرواوپه ویر"
دهر نشې ورکولی دتېرې توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه　　له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلی اوتنداوري　　له خپل ځایه مه ښورېږه
بې له خدایه بل له هېچا　　اوله هېڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته　　ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(١)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګى اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولو واره

واوره! واوره !ا ى پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه

داچې اوري څه له مانه
دي دسوى زړه آهونه

نورڅه نشته په دي زړه کښې
واړه دي داستاغمونه

دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحا ل خان ختټک خوشحا ل کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده
که اسلام اودينداري ده

تقاضادزماني ده
اوکه پوهه هوښياري ده

دپښتون عالي فطرت دى
که غيرت ايمانداري ده

ددې ټولواى پښتونه
تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېړه واږه استقبا ل دتېرشوکت ته
ځوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکي سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه
که تېرشوى دوران راشي

دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي

بياهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي

په هماغه زړومېنو
بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه ځوخووارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړى دپاک خداى په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم
اميدونه اواسرې دي

څوک دښکلوښومخونو
اميدواردننداري دي

دچاما ل اودولت خوښ دى
په دنياپې سترګې سرې دي

چادبل مقصددپاره
سنجولي څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاريږي پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه
اى زما دسترګوتوره

چې يوازې په دنياکښې
ژوندون نه کيږي هرګوره

هرپيغام چې يوغوراوري
بل ته هم رسيږي وروره

ديوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دى
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګى اوکه ژوندون دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردوله یوښکاریځ همدغه مودی یو والی
نوک او ری کله بیلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رکوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګي   خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غریږو   مرو د یووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګي کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه وروڼه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالی   به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خوواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

ځوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډیره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بې پېژنم شاعر دی بل ځوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو بنایسته ټوکی

دناداان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې

ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني

نا توانه وېرندونکۍ ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه

دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سرې ځنې شيطان جوړوي

دسروکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ

جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار

فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي

له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا

هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازېږي هیڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوږې خوږې خبرې
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکو وي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هیڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هیڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هیڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې یې هیڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چاري کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه ليدل کېږي
حقيقت زاړه لباس کښې رټل کېږي

ډېرزماپه خېرښايسته ښکلي ښاغلي
مدام وينځي دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغريبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ دوي دانسانانو
خاورې مښي په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عاليقدره

ډېرښه خلق په دنياکښې خواروزارشته
بداېانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپين سپېځلومه غولېږه
بې پرواه خاکسارانومه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق ماليدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چينجی اوسې دوربښمويه قباکښې
پټ مخ ګرځي رياکار سپينه رداکښې

ديوسف خيروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زليخاده

راځئ! څېرې کړو داښې جامې رنګينې
پکښې وګوروڅېرې ډېرې ننګينې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره
سل پتنګان سوزي ديوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګــــی لـــه اوښـــکوګرځي وربخـــي پـــه آســـمان کښـــي بيـــا
څـــــه ژړاملګـــــــري ده دژونـــــــــديوي برېښناســـــــــره

ټـــول بـــاغ ژړېـــدلی ځکـــه اوښـــکي دي دګـــل پـــه مـــخ
ډېرلکــــــه لا لـــــه داغلـــــی زرونـــــه شـــــته صحراســـــره

نـــه ښـــايي انســـان تـــه چـــي دبـــل پـــه غـــم غمجـــن نشـــي
لويـــه بـــدبختي ده کـــه څـــوک نـــه ژاړي لـــه چاســـره

داســـي بـــي غمـــي دي خـــدای پـــه هـــيڅ کورکښـــي پيـــدانکړي
يوکورکښـــي چـــي ويـــروي اوبـــل خانـــدي لـــه ليلاســـره

حسن اونظر

دړانـــــده بـــــدای پـــــه کورکښـــــي ښايســـــته ښـــــکلی لـــــيلاوه
دنظرخاونـــــد څـــــوک نـــــه و، بيهـــــوده بـــــي تجـــــلا وه
ډيـــــوه بلـــــه وه دحســـــن مګرعشـــــق ورســـــره نـــــه و
بـــــي پتنګـــــه ســـــوزېدله شـــــمع ځکـــــه پـــــه ژړاوه
دســـــــــپين مـــــــــخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروســـــــــترګو
څـــــه قيمـــــت اوقدرنـــــه و، زره کښـــــي مينـــــه ددنيـــــاوه
دښايســـــت نـــــوی بهـــــارو، دګلزارجـــــوش اوځـــــواني وه
بينـــــايي د ذوق هـــــيڅ نـــــه وه پـــــه بـــــل ډول مشـــــغولاوه
دګـــــل لورتـــــه کتـــــل نـــــه و، بهارخوشـــــي تېرېـــــدلو
دمېووانتظـــــــار ډېـــــــرو دمـــــــادي ګټـــــــي ســـــــوداوه
دښـــــکلا مېـــــرمن خپـــــه وه، دجمـــــا ل څـــــه قدرنـــــه و
بصـــــيرت تـــــه وه محتاجـــــه پـــــه نظرپســـــي شـــــيداوه
مـــا ل دولـــت لـــه حـــده تېـــرو،واک يـــي خپـــل وهرڅـــه ډېـــرو
مګـــــــــردادتش کتلـــــــــو اوشـــــــــعوريه تمنـــــــــاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي

که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه

دمعناروح تل څپه وي دړندوناپوهوکورکښې

عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بهای

یو یې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وایي

خېټه یې لویه اوکړه یې وړه ده ډېره

غله یې ډېره مال یې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي یوه یې مړه ده ډېره

کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي

چې تناره کښې څڅېدلی تري پېړه ده ډېره

کورېې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېې زوړدی خیال یې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي

له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به بې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دموریه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچي ابښي داشين خال ستاپه جبين دی
زما زړه هم دهغه له لاسه شين دی

ستا اميل کښې بې سل زړونه دي پيلی
چاجوړکړی ستا دغاړي لونګين دی

جوړه شوی بې دلرله پلوشونه
ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی

سورسالودي سره لمبه ده نه پوهيږم
که زما دزړه په سرووينو رنګين دی

دجمال پرښتي ته چې جوړولي
ورليږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت بې
په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی

خدای دي ستاته په امان له بدوسترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دناز ميرمني

ورودي خواري اومزدوري کوي له پلاره سره
تاپه مستی کښې اميل وشکاوه له ياره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي
ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې
مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې
تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندوميندوخه تېرېږي
ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه
دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې
مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه
مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار
مه ګوره هيڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې
دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم
لوى اوواړه نه پېژنم يم دماشوم په مثا ل
خوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم
نه راستنيږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دى دپردى باغچې ګلونه غواړي
ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لورى په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وی

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه يم اوته يې نازونخرې وي
څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې مې حیاشي لږ غونډې لرې
زه درنږدې شم ته وایې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته وایې دزړه حالونه
خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه
له ټول عالمه له درسته جهانه
ته وایې نه یم دومره ارزانه
خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې شم بخوده اوهرڅه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم
ته راته وایې چې زه خوستا یم
خومره به نه وي، خومره به نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه يم

زه بل څوک نه يمه اولاددغريبانويمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو يمه

يمه له خاورونه پيداخورمه له خاورويدا

دلاس نيالګۍ ددې غريبودهقانانويمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وايه

ډيرويريدلی له نامه دصاحبانويمه

چې ورته بل نيسي اوبه نوريې بې آبه غواړم

وينوته تږی زه دداسې بادارانويمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانويمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډيوولپه پتنګانويمه

چې شپه او ورځ په خوارغريب خپل خدمتونه کوي

ددوی خادم نه يم خادم دخادمانويمه

زما ګناه

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه ياګم شو! کله ويلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نيسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهیږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږغوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاږه درته ولاړدې تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پیژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې اېسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی
که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې دېوي منډې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګيله نلرم

زما له لاسه دفلک ځيري ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور

دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلی يواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې ليوني ډېرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه

څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجما ل ډېوه شوه بله پتنګان شوه پيدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړ شوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړ شوه

له تورلوګی نه بې داپورته آسمانونه جوړ شوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه

چې توېې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړ شوه

چې سرمی تیټ کړخپل ګرېوان ته دمعناپه لټون

له یوه څاخکی راته لوی لوی دریابونه جوړ شوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم

هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړ شوه

دزړکي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لوري

شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړ شوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار

له سپېروخاورونښایسته ښکلي ښارونه جوړ شوه

سره او سپین ما چې په نظرد محبت ولیدل

ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړ شوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و

زرو دپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړ شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی
چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله
اوس په کارمونږته همدومره بصيرت دی
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چاباندې رواکله حکومت دی
که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی
که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی
ديوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی
چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو
په دې رازښه پوهيدلی نن“ الفت“ دی

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي
تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي
د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي
پخ کړی بې پيتې وي دوی ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي
ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي
دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي
په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله ساره كله ښوروادي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دې پوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څڼګه ماموردې دې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښېـي دی هغه ځنې بهتردی
هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی
رشوت په رشوتونو هضموي داېې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریوواېي چې بلبل دی
دېوهې صفتونه بې کوو مکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهېږم څه پري کېږي
سم نشي درېدلی ډېرکرېږي اوتېتېږي

سرټيټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بېلېږي
اوضاع اوحرکات بې ټيټ اوپست رامعلومېږي

زمونږ په ماموریونو کښې دارنګه ماموران شته
په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو
داېوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو
لایق اونالایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټ وو سترګې په دغسې کسانو
قلم پسې راواخلئ دوطن وښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دټینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که څندې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده

چې يې خپل کالي څنډلی په څووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو

مخ اوڅت باندې يې پروت دلاري ګردو

ماوي څه دي وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوڅوورځې يې دژوندسندرې ووې

بېرته خاوري شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي يې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست دا يې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي
یابخارله دریابونوپه هواشي
یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو
یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونه دکړي ملتونه
په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه
د افرادو دعروج هسې مثال دی
لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی
دملت اجماع قانون دشریعت دی
پس دخدای اودرسول له امرونهی
دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلې له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه بې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانديې کارکول دی
خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوېږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم
دښایست قدرمي هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايې غواړې زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویرېږي

یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي

بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی

یاڅوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې

داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې

چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي

لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلېخاده

ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده

که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده

که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندي کوروکښي
فکروي ددماغونوبنګلوکښي
په لوړکورکښي که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښي

آشنايي

له غموسره مي هومره آشنايي شوه
چي بي اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزره نه صبریږي چي عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چي ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چي له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانږدي کيږي کړي فکرونه
له دي فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښي سودازړوکښي غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکریوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په کودرېغلومنکي خپل ډکول
یومنکی دډکېدووخت کښې ویل
تري نه یواوبه څکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتري اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منکی غوندې ډکېږي
ورو ترولو احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پره نه شي اچولی
که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایې سوی پتنګان
چې مونږ پژنوسېزونکی دخپل ځان
مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي
ستاله باغه دبهارورمه تاویږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښي
بوراګان دي په ګلونو تیریږي

(۲)

ګوره پري نږدي داځمکه هسي شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیته کره خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښي ګرځه هسکه غاړه

شعر

چي په جهان کښي نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست پېي ولیده دعشق پکښي اثرپیداشو
له دغو ټولونه بیاشعراو هنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دکودړیه غاړه پروت و مات کودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پېغلې په اوږوومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډېرمین په دې کودردي یوځای شوي
ډېرمنګي دلته مات شوي لنډبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه
یوناځاپه راپیداکوم لیونی شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښو لاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميددې څوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرڅومره لوی حکمت دی
ژوندپاره دڅپرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپينې سپوږمۍ کښې
خاوند اېښی دجمال شعري کيفيت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کيف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه څيزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپين او تور ديوان

(۱)

چې څه کېږی په جهان کښې سليمان دی
ماليدلی په قدرت کښې دانسان دي
په رښتيا که ته څه کاروڅنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـــــپي او ورځـــــــپ هغـــــه ســــــپين اوتوردپـــــوان دي

(۲)

خـــــه چـــــپ غوښـــــتی ســــليمان دســــبا ښـــــارنه

تـــــه پـــــي مـــــومې دســـبا ورځـــــپ لــــــه كارنـــــه

دبلقـــــيس تخـــــت بـــــه دســــترګو رپ كښـــــپ راوړی

دا اميــــــــدكېږي دشـــــــپو ورځولـــــــــه زيارنــــــــه

حقيقت

(۱)

كبـــــان وايــــــي ژوندپيــــــدادی لـــــــه دريابـــــه

ســــــمندروايي چـــــــپ دی داورلـــــــه تابــــــه

لټـــــوي پـــــــي دهوامرغــــــان هواكښـــــــپ

حقيقـــــــــت ورک دی ددهرلـــــــــه كتابـــــــه

(۲)

بلبــــل وايــــي دګــــل رنــــګ دی دســــتايلو

نســـــيم وايـــــي خوشـــــبويي بويــــــه دورلـــــو

فيصـــــله درنــــګ وبــــوی شــــوله مشـــــكله

ســـــــرګردانه كـــــــړ نســــــيم شــــــوردبلبلو

(۳)

ځينــــي وايـــــي غـــــوټۍ خانـــــدي هوســــيږي

زره تنګـــــی نـــــه نجـــات مـــومي چـــــپ غـــــوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينـــــــې نــــــوروايي لــــــه ډېــــــرې زړه تنګـــــــی نــــــه
زړه يــــــې چــــــوي اوګريـــــوان يــــــې څيـــــری کېـــــږي

ثواب

دبــــــــــــــــهای ثــــــــــــــواب دوری مــــــــــــــــــړو ل دی
دفقيرثــــــــــــواب روژې خــــــــــدای تـــــــــه نيـــــــــو ل دی
غـــــــازي وژنــــــــي بــــــــل ســـــــړی ثـــــــواب دپـــــــاره
دشـــــــهيدثواب خپـــــــل ځـــــــان پــــــه بــــــل وژ ل دی

دشاعرشعار

پـــــه سرکښــــــې فکـــــــردوطن پــــــه زړه کښــــــې مينــــــه ديــــــار
دزوراوظلــــــــــــم لــــــــوی دښـــــــــــمن دازادی طرفـــــــــــدار
پــــــــه حـــــــــق ويلومــــــــــاتوي بـــــــــت اوطلســـــــــم دډار
شــــــاعر دپــــــاره مناســــــب دی همدغســـــــې شــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کځ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمى دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځۍ او د ادبياتو د پوهنځۍ د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د دې په غاړه و او د فارسى اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه يا د ادارى په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دېسرلی نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پيغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاً او انشاً.

۱۶- لیکوالی (املاً او انشاً) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد-.سوچی- باکو-.دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګاګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفرونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه یې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وينا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library